

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งอดทนและความเครียดของสตรีที่เป็นมะเร็งเต้านม

กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งเต้านมทุกระยะ ซึ่งอยู่ระหว่างการรับการรักษาภายในระยะเวลา 1 ปีแรก มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอกศัลยกรรมทั่วไป โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2544 จำนวน 70 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามคุณสมบัติ ดังนี้

1. สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้เข้าใจ
2. ยินดีเข้าร่วมการวิจัย
3. ไม่ได้รับยาเคมีบำบัดในภาคเช้าของวันที่เข้าร่วมวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป
2. แบบวัดความเข้มแข็งอดทน เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัย สุจิตรา เทียนสวัสดิ์ และ พันทวี เชื้อขาว สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดของคราฟ (Craft, 1999) และจากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อคำถามจำนวน 26 ข้อ มีค่าความตรงของผู้ทรงคุณวุฒิ (interater agreement) เฉลี่ยเท่ากับ 0.90 ดัชนีความตรงของเนื้อหา (content validity index) เท่ากับ 0.90 และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.79

3. แบบวัดความเครียดสวนปรุง ชุด 104 ข้อ (Suanprung Stress Test-104 [SPST-104]) เฉพาะส่วนที่ 3 เป็นแบบวัดอาการของความเครียด ที่สุวรรณ มหัตนรินทร์กุล, วณิดา พุ่มไพศาลชัย, และพิมพ์มาศ ตาปัญญา (2540) สร้างขึ้นจากแนวคิดรูปแบบทางชีวพฤติกรรมของความเครียดของ มิลเลอร์, สมิธ, และโรธสไตน์ (Miller, Smith, & Rothstein, 1993) ผู้สร้างได้หาความตรงตามสภาพ แล้ว โดยหาความสัมพันธ์กับค่าความเครียดของกล้ามเนื้อเนื่องจากการทำ EMG biofeedback ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาการของความเครียดกับค่า EMG biofeedback มีค่าระหว่าง 0.28 - 0.39 ที่ระดับค่าความเชื่อมั่น 95 % และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.89

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยให้กลุ่มตัวอย่าง ลงชื่อในใบยินยอมการเข้าร่วมวิจัย แล้วสุ่มแบบวัดที่มีการจัดไว้ 2 รูปแบบ ได้รูปแบบที่ 1 โดยให้สตรีที่เป็นตัวอย่างรายแรกตอบแบบวัดความเข้มแข็งอดทนก่อนแล้วจึงตอบแบบวัดความเครียดสวนปรุง และตอบแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปเป็นลำดับสุดท้าย สตรีที่เป็นตัวอย่างรายถัดไปใช้รูปแบบที่ 2 คือ ตอบแบบวัดความเครียดสวนปรุงก่อนแล้วจึงตอบแบบวัดความเข้มแข็งอดทน และตอบแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปเป็นลำดับสุดท้าย ทำเช่นนี้สลับกันไปจนครบ 70 ราย หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างมีความเข้มแข็งอดทนระดับสูง โดยมีมิติด้านความรู้สึกร่มมั่น มีเป้าหมาย และความสามารถที่จะอดทนในระดับสูงเช่นกัน
2. กลุ่มตัวอย่างมีความเครียดโดยรวมระดับต่ำ เมื่อพิจารณาอาการเครียดรายด้าน พบว่า อาการเครียดในระบบกล้ามเนื้อ อาการเครียดในระบบประสาทซิมพาเทติก อาการเครียดด้านความคิด และอาการเครียดในระบบภูมิคุ้มกันมีระดับต่ำ และความเครียดด้านอาการเครียดในระบบประสาทพาราซิมพาเทติก อาการเครียดด้านอารมณ์ และอาการเครียดในระบบต่อมไร้ท่ออยู่ในระดับปานกลาง
3. ความเข้มแข็งอดทนมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียดในระดับต่ำ ($r = -.31$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามกำหนด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง และขนาดของกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างน้อย จึงมีข้อจำกัดในการนำไปอ้างอิงกับสตรีที่เป็นมะเร็งเต้านมโดยทั่วไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งอดทนกับระดับความเครียด ดังนั้น ในบทบาทของพยาบาลควรมีการประเมินความเข้มแข็งอดทนของสตรีที่มารับบริการ เพื่อช่วยคัดกรองโอกาสที่จะเกิดความเครียดระดับสูง และหาแนวทางส่งเสริมความเข้มแข็งอดทน รวมทั้งป้องกันการเกิดความเครียดในสตรีด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสุ่ม และเพิ่มขนาดของตัวอย่าง เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถนำไปอ้างอิงกับสตรีที่เป็นมะเร็งเต้านมโดยทั่วไปได้
2. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้มแข็งอดทน และความเครียดในสตรีที่เป็นมะเร็งเต้านมภายหลังได้รับการวินิจฉัย และขณะรับการรักษา
3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งอดทน และความเครียดร่วมกับตัวแปรอื่นๆ ที่อาจเกี่ยวข้อง เช่น แรงสนับสนุนทางสังคม เป็นต้น
4. ควรปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้วัดความเข้มแข็งอดทนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น โดยการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง และนำไปทดลองใช้ในกลุ่มสตรีที่เป็นโรคเรื้อรังอื่นๆ เช่น โรคมะเร็งอวัยวะสืบพันธุ์สตรี เป็นต้น